

Taimede paljundamine ja istikute kasvatamine

Õppematerjalid:

- Veebileht Puuviljandus <http://ak.rapina.ee/jaan/puuviljandus/>
- Veebileht Liigid http://ak.rapina.ee/jaan/puuv/liik/pk/a_pkn.htm
- Veebileht Sordid http://aianduskool.ee/jaan/puuv13/sort2013/a_sn13.htm
- Veebileht Alused http://aianduskool.ee/jaan/puuv/alus/a_alus.htm
- Veebileht Istikukasvatus <http://aianduskool.ee/jaan/e-ope/istika6p/index.htm>
- Taim ja aednik 2013
- Puuviljad ja marjad Eestis 2012
- Puuvilja- ja marjasordid 2014
- Puuviljandus 1983

1.päev (30.09.16, 10.40-12.10) – Puuviljataimede istikukasvatus

1. *Taimmaterjal – liigid, sordid ja alused* (Puuviljad ja marjad Eestis – 3., 6 ja 7. peatükk)

- Õunviljalised – õunapuu, pirnipuu, ebaküdoonia
- Luuviljalised – ploomipuu, maguskirsipuu, hapukirsipuu
- Marjakultuurid – maasikas, vaarikas, must sõstar, punane sõstar, karusmari, astelpaju, jõhvikas, mustikas, viinapuu, kuslapuu

2. *Taimede paljundusviisid* (Taim ja aednik - 8. peatükk)

- Seemnetega
- Vegetatiivne paljundamine (kloonimine)
 - Jagamine
 - Juurevõsud ja võsundid (maasisesed ja maapealsed)
 - Võrsikud
 - Pistikud (pistoksad, kombineeritud pistikud, haljaspistikud)
 - Mikropaljundus (koekultuurid ja mikrokloonimine)
 - Pookimine (oksastamine ja silmastamine)

3. Istikute tüübid <http://aianduskool.ee/jaan/e-ope/istika6p/index.htm>

- Paljasjuursed istikud
- Nõuistikud (anumistikud, konteineristikud)

4. Puukooli osakonnad (paljasjuursete istikute kasvatamisel)

http://aianduskool.ee/jaan/e-ope/istika6p/fail/1yld/1puuk_osakl1.pdf

- Emaistandikud
Seemneistandik (seemikaluste algmaterjal)
Kloonaluste emaistandik
Sortide emaistandikud (pookokste emaistandik ja marjakultuuride emaistandikud)
- Alustekool
1.väli (õun- ja luuviljalistel)
2.väli (õunviljalistel)
- Viljapuude istikutekool
1.väli (rajamine ja silmastamine)
2.väli (okulaadid, luuviljalistel võra ennakvõrsetest)
3. väli (õunviljalistel võra kujundamine)
- Marjapõõsaste istikutekool
0-väli (pistoksad sügisel)
1.väli (juurestiku arenemine)
2.väli (oksastiku arenemine)

2.päev (01.10.16, 9.00-10.30) – Emataimede ja istikute

tunnustamine http://aianduskool.ee/jaan/e-ope/istika6p/fail/6myyk/istik_myyk11.pdf

1. *Istikute tootmise kolmeastmeline süsteem* (Puuviljandus lk75 skeem)
Eliitistikute tootmine vt. <http://aianduskool.ee/jaan/e-ope/istika6p/index.htm#5>
 - Supereliitistikud (saadakse tervendatud algtaimede paljundamisel)
 - Eliitistikud (sordiehtsad ja terved – kasutatakse emaistandike rajamiseks puukoolides)
 - Istikud müügiks
2. *Kahekordne tunnustamine*
 - Emataimed (paljundusmaterjal)
 - Istikud (valmistoodang)
3. *Sortide eristustunnused* (Puuviljad ja marjad Eestis – 5. peatükk, Puuvilja- ja marjasordid - 1.5)
 - Viljad
 - Võrsed (suvel)
 - Üheaastased oksad (talvel)

Õppekäik aeda

Ettevalmistus 5. õppepäevaks (02.12.16, 9.00-11.4.25)

- Valmistumine arvestuseks
- Viinapuude paljundamine pistokstega (kaasa aiakäärid, nuga ja soe riie)
- Seemnete varumine ja eluvõime määramine http://aianduskool.ee/jaan/e-ope/istika6p/fail/2alus/aluste_kasv11.pdf , (Puuviljandus 1983 - lk 109-111)

J. Kivistik

24.09.2016